

**Izvještaj o radu Društva arhitekata Zagreba
2011., 2012. i 2013. godinu**

Zagreb, lipanj 2013.

Sadržaj

Aktivnosti Društva arhitekata Zagreba.....	3
Programi u 2012.i 2013. godini	5
U tinelu	8
Mala škola arhitekture - Prostor i ja.....	8
Akupunktura grada/ City Acupuncture	10
Arhitektura i naslijeđe	12
Think Space/Misli prostor	13
II. Dani zagrebačke arhitekture	14
Artur (Arhitektura i turizam)	15
Dijalog struka (Sekcija za interijer)	17
Zimske ture arhitekture.....	17
Okupljanja članova	19
Radionica s članovima	19
Božićni domjenak	19
Rad sekcija Društva.....	19
Sekcija mladih.....	19
Sekcija za arhitektonsko naslijeđe.....	21
Natječaji.....	23
Natječaj Blok Badel, 2012.....	24
Natječaj -SEECCEL na Kajzerici u Zagrebu.....	25
Članstvo	25
Skupština	26
Tijek izrade prijedloga izmjena i dopuna Statuta	26
Izvršni odbor.....	27
Djelatnici i suradnici DAZ-a.....	27
Sponzorstva	28
Prostor DAZ-a	28
Opći poslovi	28

Aktivnosti Društva arhitekata Zagreba

Iako je prošlih godina globalna kriza utjecala na smanjene gospodarske aktivnosti, DAZ je nastojao održati razinu i kvalitetu aktivnosti i raznim projektima i programima, predavanjima i prezentacijama kako domaćih tako i stranih predavača, izložbama, promocijama te nekim sasvim novim projektima obogatiti arhitektonsku scenu i proširiti područje djelovanja.

Zbog iznimno teških tržišnih okolnosti broj provedenih natječaja dramatično je smanjen te time i prihodi Društva iz tog izvora. Također je, usprkos povećanju ukupnih prihoda od sponzora, odaziv sponzora na suradnju smanjen. Iz istog razloga prihodi od članarina su također znatno smanjeni. Društvo je stoga nastojalo iznaći nove izvore prihoda za programe i projekte koje još do sada nije koristilo. Tako su po prvi puta prihodi i potpore ostvareni od institucija poput Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta; Graham Foundation iz Chicaga; potpora Nizozemske vlade kroz MATRA program, EACEA- Europska izvršna agencija za kulturu, obrazovanje i audiovizualnu umjetnost, kroz program Cultura 2007-2013, Francuska vlada putem Francuskog instituta u Hrvatskoj, EACEA Leonardo da Vinci program.

Programi

S programom U Tinelu započeli smo krajem 2011. i nastavili kroz 2012. Ugostili smo mnoga zanimljiva imena arhitektonске scene te smo kroz neformalne razgovore nastojali osvjetliti veze arhitekture i drugih kulturnih djelatnosti, odnosno skrenuti pažnju na involviranost arhitekata u društvena i kulturna pitanja izvan arhitektonskog miljea. Među generacijski razgovori omogućuju kontakt neophodan za razmjenu ideja među različitim generacijama arhitekata i drugih struka. Gosti U Tinelu su pozvani u parovima u kojima svaki od sugovornika ima iskustva sa zadanom temom razgovora i jedan i drugi govori o zadanoj temi, a razlika je u godinama, iskustvu i perspektivi gledanja.

Krajem siječnja 2012. odigrano je **Prvo otvoreno prvenstvo u tenisu za arhitekate i arhitektice u organizaciji DAZ-a i Područnog odbora HKA Zagreb**. Simpatična ekipa tenisača zabavljala se tri dana i odigrala odlične partije, ne samo u tenisu već i kartanju. Novu partiju tenisa ponovili smo i u 2013. početkom veljače te zakazali novo druženje i u 2014.

Program ARTUR (Arhitektura i turizam) novi program DAZ-a koji za cilj ima promicanje kvalitetnog prostornog planiranja i arhitekture kao preduvjeta za razvoj i održivost turizma. Prvo javno predstavljanje Artur je imao na Sajmu Rexpo, u travnju 2012. gdje se na panel diskusijama i radionicama raspravljalo o ulozi grada i njegovim turističkim predispozicijama i potencijalu. Artur je i u 2013. bio dio programa sajma Rexpo 2013

I u 2012. smo upoznavali Zagreb kroz **II. dane zagrebačke arhitekture** koji su se održali krajem svibnja. Predstavljena je **stambena arhitektura s početka 21. stoljeća** U tjedan dana programa, radionica, te vođene stručne ture sudjelovalo je preko osamstotina **posjetitelja**.

Mala škola arhitekture u 2012. proširila je svoje djelovanje zahvaljujući aktivnosti prijavljenih studenata različiti zagrebačkih fakulteta koji su program male škole arhitekture razvijali i prilagodili radu u pet zagrebačkih osnovnih škola.

U travnju 2012. objavljena su tri natječaja novog ciklusa Think Space 2012 **PAST FORWARD**. Natječaj su žirirala poznata svjetska arhitektonska imena **Zaha Hadid** i **Patrik Schumacher**, **Alejandro Zaera-Polo**, te **Charles Renfro** i **Ricardo Scofidio** uz gosta kustosa **Adriana Lahouda**. Na natječajima je sudjelovalo

ukupno 117 autora i autorskih timova iz 21 zemlje svijeta. Pobjednike, među kojima su i dva hrvatska autora (Jakša Kalajžić i Tomislav Katić) predstavljeni su u listopadu u Laubi - Kući za ljude i umjetnost. U međuvremenu je **projekt izložbe PAST FORWARD** u galeriji Storefront for Art & Architecture u New Yorku izabran za financijsku potporu od strane zaklade **Graham Foundation iz Chicaga**, među grupom svjetski impresivnih projekata. Izložba je bila otvorena od 22. siječnja - 15. veljače 2013. kada se preselila u Zagreb u Laubu na II. Think Space Nekonferenciju. Na taj način su se svjetskoj arhitektonskoj sceni predstavili rezultati ciklusa što je velika promocija za hrvatsku arhitekturu. U sklopu ovogodišnjeg ciklusa organiziran je i **natječaj za radove programa Think Space/Past Forward**, koji je posvećen pisanju kritičkih tekstova o arhitekturi. Pristigla su 62 rada (iz 21 zemlje, najviše iz Sjedinjenih Američkih Država, zatim iz Španjolske, Australije, Italije) a prihvaćeno je 35 radova.

Akupunktura grada/ City Acupuncture Sekcije mladih DAZ-a je prvi projekt Društva arhitekata Zagreba koji je dobio podršku iz Europskog fonda Kultura 2007-2013. Akupunkturu grada DAZ želi kroz niz malih i preciznih intervencija u gradskim četvrtima poboljšati kvalitetu urbanog života, povećati socijalnu koheziju lokalne zajednice i ojačati identitet četvrti i njihovu vidljivost u gradu. Kao koordinatori projekta DAZ djeluje u suradnji s partnerima: Public Room Sarajevo, Public Room Skopje, Kulturni front iz Beograda, pridruženi partner Društvo arhitekata Splita. Projekt se provodi kroz dvije godine (od lipnja 2012. do svibnja 2014.) u pet gradova partnera u kojima će se održati petodnevne interdisciplinarnе radionice. Po završetku svake radionice uslijedit će realizacija 3-5 odabranih rješenja kao i evaluacija izvedenih intervencija od strane samih građana – stanovnika odabrane četvrti. Do sada su održane dvije akupunkturne radionice u Skopju u rujnu te u Beogradu u listopadu 2012, u travnju 2013. u Sarajevu. U veljači 2013. Održana je radionica u Zagrebu te je u skladu s otvorenim i participativnim pristupom Akupunkture grada, gradska četvrt u Zagrebu u kojoj će se odvijati radionica, a potom i provoditi akupunkturne intervencije izabrana je otvorenim pozivom na suradnju. Poziv gradskim četvrtima bio je objavljen 29. studenog 2012. na predstavljanju projekta u prostorijama Društva arhitekata Zagreba. Na javni poziv javile su se četiri četvrti: Donji grad, Trnje, Trešnjevka Sjever i Novi Zagreb-istok, a projektni tim odlučio da je gradska četvrt u kojoj će se održati radionica od **24.-28. veljače 2013.** bude Trnje.

Sekcije Društva arhitekata Zagreba su bile aktivne i u 2012. **Sekcija za interijer na čelu s voditeljima Robertom Križnjakom i Martinom Križnjak** započela je ciklus 2012./2013. s prvim predavanjem posvećenom Dijalogu struka. Gosti tog okruglog stola bili su mendžerica Tatjana Bartaković (DesignAgenda), arhitekti Saša Begović (3LHD) i Toma Plejić (Studio Up), grafički dizajner Damir Gamulin te dizajner Nikola Radeljković (Numen For Use).

Sekcija za arhitektonsko naslijeđe AN, predstavila se kroz tri ciklusa; **V. CIKLUS:** Svjetska baština UNESCO u Hrvatskoj, **VI CIKLUS:** Obnova pročelja i krovova;, **VII CIKLUS:** Konzervatorska praksa. Iskrene čestitke voditeljima Sekcije Kseniji Petrić, Mladenu Perušiću i Stjepanu Lončariću na odlično koordiniranju programa što je rezultiralo odličnim odazivom publike.

Natječaj Badel, prvi javni, međunarodni, jednostupanjski, anonimni, anketni, urbanističko-arhitektonski natječaj za idejno rješenje bloka Badel u Zagrebu u potpunosti je proveden putem interneta. Badel je potpuna inovacija u odnosu na dosadašnji model provođenja natječaja. Takav pristup omogućio je tisućama ljudi, diljem svijeta upoznavanje sa Zagrebom i Hrvatskom. Rezultat toga je 242 pristigla rada iz 99 zemalja, te samim tim možemo zaključiti da je natječaj polučio veliki uspjeh. Izložba nagrađenih radova održana je u **ZgForumu, Gajeva 27, u Zagrebu.**

U lipnju 2012. DAZ i Veleposlanstvo kraljevine Danske u RH potpisali su **Sporazum o suradnji i razumijevanju**. Prepoznavši uzajamnu korist te kako bi dali čvrste okvire suradnji na realizaciji budućih projekata s ciljem povezivanja i suradnje Partneri potpisnici dogovorili su suradnju na promociji arhitekture, arhitektonskih projekata, arhitektonskih ureda i arhitekata Grada Zagreba i Kraljevine Danske.

Programi u 2012.i 2013. godini

U TINELU	
13.12. 2011.	Nagrađeni i nagršeni urbanizam, Azra Suljić, Bogdan Budimirov
24. 01. 2012.	Javni prostor, Saša Šimpraga, Radovan Delalle
07. 02. 2012.	Plan grada, Neven Kovačević, Hrvoje Hrabak
21. 02. 2012.	IZDAVAŠTVO i ARHITEKTURA, Ana Dana Beroš, Vera Grimmer
06. 03. 2012.	URBANA PLASTIKA, Ivana Meštrov, Sandra Križić Roban
20. 03. 2012.	Sakralna arhitektura i suvremeni grad, Tomislav Premerl, Frano Dulibić
03. 04. 2012	Arhitektonski crtež, Ivan Juras, Luka Korlaet
24. 04. 2012.	Pričajmo o turizmu, Dinko M. Mišas, Dafne Berc
08. 05. 2012	Arhitektura i esej, Tomislav Pavelić, Leo Modrčin
22. 05. 2012.	Arhitekti i konzervatori - U povijesnoj jezgri grada, Miljenko Domijan, Igor Pedišić, Iva Letilović
Mala škola arhitekture – Prostor i ja	
21.01.2012 – 14.12.2012	Mala škola arhitekture – Prostor i ja
21.01.2012	Mala škola arhitekture - Prostor i ja: Grad, kak imam te rad!
11.02.2012	Mala škola arhitekture u Sezoni urbanizma: Grad i razlika
17.03.2012	Mala škola arhitekture: I ja sam dio grada
23.05.2012	Mala škola arhitekture u Osnovnoj školi Šestine
24.02.2013	Dječja radionica na Trnju
26.02.2013	Okrugli stol i radionica za djelatnike koji se bave poučavanjem djece o arhitekturi i oblikovanju prostora
18. 5.2013. 10-12h	OBLIKUJEMO PROSTOR Od linije do prostora
19.5. 2013. 10-12h	OBLIKUJEMO PROSTOR Od plohe do prostora
Akupunktura grada- City Acupuncture	
23.02.2012	Akupunktura grada Sekcije mladih DAZ-a dobila potporu EU fonda
30.07.2012	Inicijalni sastanak Akupunktura grada
28.08.2012	Akupunktura grada na konferenciji "Umjetnost i javni prostor"
05.09.2012 – 09.09.2012	Akupunktura grada – Skopje, 5-9. rujna 2012.
05.09.2012 – 09.09.2012	Mladi DAZ-a i DAS-a na akupunkturi u Skopju
14.09.2012	Završena akupunktura Skopja
28.10.2012	Oživljavanje Savamale u Beogradu
30.10.2012	Predstavljena Akupunktura Zagreba
12.11.2012 – 01.12.2012	Otvoreni poziv Vijećima gradskih četvrti na suradnju na projektu Akupunktura grada - Produljen rok prijave do 10.12.2012
24.-28.02. 2013	Zagrebačka radionica
1. -5.02.2013	Sarajevska radionica
Arhitektura i naslijeđe V	

26/04/2012	Povijesna jezgra Splita – konzervacija lokaliteta na Listi svjetske baštine
31/05/2012	Dubrovnik, iskustva u obnovi kulturno povijesne cjeline
28/06/2012	Restauriranje i prezentacija Eufrazijane
Arhitektura i naslijeđe VI	
09.02.2012	Metodologija obnove pročelja povijesne arhitekture
01.03.2012	Obnova krovova i pročelja iz programa spomeničke rente
22.03.2012	Umjetnički paviljon u Zagrebu, radovi obnove 2007. - 2011.
12.04.2012	Konzervatorska služba u Hrvatskoj, 160 godina tradicije
Arhitektura i naslijeđe VII	
24.01.2013.	Karlovac – mogućnosti restitucije bastionskog sustava - Stjepan Lončarić,
28.02.2013	Osječka Tvrđa – projekti i realizacije-Ivana Sudić, Grgur Marko Ivanković, Valerija Vuković i Valentina Slabinac,
28.03.2013.	Energetska učinkovitost i arhitektonsko naslijeđe - Zlatan Šljivić
25.04.2013.	Stari grad Čakovec – obnova utvrde, Ksenija Petrić
23.05.2013.	Tvrđava Slavonski Brod – konzervatorske studije i rekonstrukcija kapele sv. Ane- Zlatko Uzelac
Think Space	
27.4.2012.	Otvoren natječaj Think Space 2012
24.7.2012.	Otvoren natječaja za pismene radove
16.10.2012	Objava rezultata natječaja
22.01. 15.02.2013	Izložba nagrađenih radova PAST FORWARD u galeriji Storefront for Art & Architecture u New Yorku.
22. -24. 02.2013	II. Think Space Nekoferencija
II. Dani zagrebačke arhitekture	
29.5-2.6.2012	Stručna predavanja uz obilazak odabranih objekata
Artur (Arhitektura i turizam)	
19.-20.4.2012	Predstavljanje programa na I. sajmu REXPO –Grad kao turistički proizvod
31.05.2012	Predstavljanje arhitektonskog stvaralaštva austrijskog arhitekta Alfreda Kellera u Hrvatskoj. u 20 sati u DAZ-u
18.-19. 4. 2013	Predstavljanje programa na II. sajmu REXPO – Arhitektonske realizacije u turizmu
Sekcija za interijer	
11.12.2012.	Dijalog struka
22.01.2013.	Dijalog struka – Scenografija i interijer
19.02.2013.	Dijalog struka – Sakralna arhitektura
27.03.2013.	Dijalog struka – Svjetlo, scena, prostor
Zimske ture arhitekture	
1.02.2013	ENERGETSKA UČINKOVITOST Predavanje: Antonije Pušić-Rambo Amadeus 'Od pećine do nebodera pa opet do pećine. Izazovi bliske budućnosti'
1.02.-3.02.2013	II. OTVORENO PRVENSTVO U TENISU ZA ARHITEKTICE I ARHITEKTE
12.02.2013	ARHITEKTI POD KRINKAMA Druženje pod maskama za arhitekte i prijatelje
14.02.2013	AKUPUNKTURA GRADA Okrugli stol „Trnje u fokusu“
19.02.2013	INTERIJERI Okrugli stol o interijerima sakralnih objekata Robert Križnjak dia i Roman Vukoja dia
22.02.- 24.02.2013	MISLI PROSTOR/THINK SPACE NEKONFERENCIJA

	Završni skup i dodjela nagrada sudionicima međunarodnih natječaja ciklusa PAST FORWARD
22.02. – 10.03.2013	IZLOŽBA: KOMPETITIVNA HIPOTEZA U sklopu Think Space programa Izložba koja je tijekom siječnja bila izložena u New Yorku
24.02.2013	MALA ŠKOLA ARHITEKTURE Dječja radionica na Trnju
24.02.2013	'CONVERGING SPACES' (KONVERGENCIJA PROSTORA) HORST HOERTNER – ARS ELECTRONICA FUTURELAB
25.02.2013	'INFRASTRUCTURE OF THE FUTURELAB' (INFRASTRUKTURA FUTURELABA) HORST HOERTNER – ARS ELECTRONICA FUTURELAB
25.02.2013	'ON HUMOR OF ARCHITECTURE' (O HUMORU ARHITEKTURE) MARI JAAKONAHO, ARKKI, FINSKA
24.02.- 28.02.2013	AKUPUNKTURA GRADA Radionica na Trnju
26.02.2013	MALA ŠKOLA ARHITEKTURE Okrugli stol i radionica za djelatnike koji se bave poučavanjem djece o arhitekturi i oblikovanju prostora
26.02.2013	MARKETING GREEN – FEATURE, BENEFIT OR USP MICHAEL SMITHING, RICS I COLLIERS U suradnji sa Savjetom za zelenu gradnju Hrvatske
28.02.2013	ARHITEKTONSKO NASLIJEĐE Bastionske utvrde - Osječka tvrđa – projekt i realizacija Okrugli stol Ivana Sudić, Grgur Marko Ivanković, Valerija Vučković, Valentina Slabinac
Otvoreno prvenstvo u tenisu za arhitektice i arhitekte	
27.-29.01.2012.	I. Otvoreno prvenstvo u tenisu za arhitektice i arhitekte
1.-3. 02.2013	II. Otvoreno prvenstvo u tenisu za arhitektice i arhitekte
Ostali programi	
3.02.2012	Predavanje Cristiana Suaue: Eco-frames / The Power of Less
27.04.2012	Radionica A Struka?
28.04.2013	Okupljanje njemačkih studenata uz predavanje A. Lasla o Zagrebu
Okupljanja članova	
2.10.2012	Radionica s članovima o aktivnostima koje mogu pomoći članovima i Društvu za bolju međusobnu podršku
18.12.2012	Predblagdansko druženje Sekcije mladih i prijatelja
29.12.2012	Božićni domjenak

U tinelu

U tinelu smo razmjenjivali iskustva i razmišljanja o arhitekturi i srodnim temama. Tinel okuplja starije i mlađe generacije arhitekata, koji su vodili dragocjene razgovore o temama iz područja arhitekture i kulture, nekulture, umjetnosti i svakodnevice. Posebnu dragocjenost nalazimo u prenesenim iskustvima starije generacije arhitekata koje bilježimo i objavljujemo na našem web portalu. U razgovorima u opuštenoj atmosferi razgovarali smo u dobrom društvu

Kroz ove neformalne razgovore arhitekata namjera nam je osvijetliti veze arhitekture i drugih kulturnih djelatnosti, odnosno skrenuti pažnju na involviranost arhitekata u društvena i kulturna pitanja izvan arhitektonskog miljea. Među generacijski razgovori omogućuju kontakt neophodan za razmjenu ideja među različitim generacijama arhitekata i drugih struka. Gosti U Tinelu su pozvani u parovima u kojima svaki od sugovornika ima iskustva sa zadanom temom razgovora i jedan i drugi govori o zadanoj temi, a razlika je u godinama, iskustvu i perspektivi gledanja.

Razgovore U tinelu moderirala je autorica programa Davorka Perić, a razgovaralo se o urbanizmu, javnom prostoru, urbanoj plastici, arhitekturi i turizmu, izdavaštvu i arhitekturi, eseju i teoriji, sakralnoj arhitekturi u suvremenom gradu, arhitektonskom crtežu nekad i danas, te intervencijama suvremenih arhitekata u stare gradske jezgre odnosno suradnji arhitekata i konzervatora.

Program je bio uvršten u sustav Stalnog stručnog usavršavanja Hrvatske komore arhitekata te se bodovao s 2 boda.

Mala škola arhitekture - Prostor i ja

Program Male škole arhitekture u organizaciji Društva arhitekata Zagreba, Odbora Arhitektura i djeca pri Hrvatskoj komori arhitekata i Udruge za promicanje vizualne kulture OPA i No thing u 2012. počeo se intenzivnije provoditi u školama, te se razvijao u suradnji s nastavnicima likovne kulture i studentima volonterima s Arhitektonskog fakulteta, Akademije likovnih umjetnosti, Pedagoške akademije i Glazbene akademije. Volonteri su nastavili su razvijati program u zagrebačkim osnovnim školama prilagođen novim školskim uvjetima rada. Tijekom programa ostvarena je izvrsna suradnja s Osnovnom školom u Šestinama i prof. likovne kulture Idom Loher, aktivnom članicom Udruge za promicanje vizualne kulture OPA, te studentima Ivanom Zloušićem, Tamarom Vidović, Petrom Biskup, Enom Tadej i Martinom Stjepandić.

U pet radionica u Osnovnoj školi Šestine program radionica MŠA *Prostor i ja*, koji se ranije odvijao u DAZ-u, razrađen je uz kreativni i inovativni pristup studenta i učenika, te je prilagođen uvjetima u školi. Iz programa MŠA učenici su obradili sljedeće teme iz područja vizualne kulture: Linija u prostoru, Ploha u prostoru, Oduzimanje prostora i Boja u prostoru.

Aktivnost volontera su se proširile na četiri zagrebačke osnovne škole. Uz Osnovnu školu Šestine, program Male škole arhitekture provodio se u Osnovnoj školi Josip Juraj Strossmayer, gdje su studenti i učenicu obradili tri teme: Životinje arhitekti (Funkcija), Arhitektura bez arhitekata (Sklonište) i Bajke (Ambijent), te se odlično zabavili.

Radionice su se održavale i u Osnovnoj školi Trnsko te još u Osnovnoj školi August Cesarec s U 2012. godini održano je ukupno je četrnaest radionica Male škole arhitekture, te se ovom prilikom zahvaljujmo svima uključenim u projekt Mala škola arhitekture Prostor i ja.

Voditeljice program MŠA su Aneta Mudronja Pletnac, Mia Roth Čerina, Gordana Koščec i Davorka Perić.

I u 2013. programom Male škole arhitekture nastojimo doprinijeti boljem odnosu budućih generacija prema vlastitoj baštini i suvremenoj arhitekturi a djecu potaknuti na kreativno promišljanje o

arhitekturi i gradu. Vizualno opismenjavanje općenito, te obrazovanje djece i mladih u temama arhitekture, urbanizma, razumijevanja prostora i naslijeđa izuzetno važno i istovremeno nedovoljno obrađeno u redovnoj nastavi, stoga je DAZ u suradnji s udrugom OPA, HKA, te udrugom NoThiNG nastavio s javnim radionicama Male škole arhitekture u prostorijama DAZ. Gošća iz Finske **Mari Jaakonaho**, simpatična arhitektica i dizajnerica iz Helsinkija koja se u svom radu bavi vizualnom i arhitektonskom edukacijom djece a Zagreb je posjetila u sklopu Akupunktura grada, kao gošća kritičarka, održala je radionici za djecu na Trnju u sklopu City Acupuncture Trnje. **Arhitektura in otroci, Biljanu i Bratislava Baranković iz PROCES-a - edukativna arhitektura te Miu Roth Čerinu Mari Jaakonaho** bila je i jedna od sudionica cjelodnevne radionice i okruglog stola održanog 26.2., koji se bavio vizualnom edukacijom djece, te je održala edukativnu radionicu za djetnike u vizulnoj edukaciji djece.

U svibnju i lipnju 2013. Mala škola će se odvijati kroz seriju radionica namijenjene djeci školskog uzrasta. Prostor i ja serija je radionica kojima je cilj djeci približiti probleme prostornog planiranja i arhitekture. Iako svi koristimo razne prostore – stan, ulica, tramvaj, automobil, javne površine – vrlo smo ga rijetko svjesni. Naprosto ga koristimo. Na radionicama s djecom pokušavamo na različite načine misliti i stvarati prostor.

Radionice će se održavati subotom od 10-12 sati u Društvu arhitekata Zagreba (pod vodstvom kreativnih i stručnih voditelja). Sedam radionica čini jedinstvenu cjelinu a roditelji djecu mogu prijaviti za cijeli program ili za svaku radionicu pojedinačno.

- **OBLIKUJEMO PROSTOR**

18. 5.2013. 10-12h Od linije do prostora

19.5. 2013. 10-12h Od plohe do prostora

materijali i funkcije

U prvoj grupi radionica otkrivat ćemo materijalnu i tehničku stranu arhitekture. To kanimo istraživati preko primjera skloništa i nastambi raznih životinja. Cilj je shvatiti razne funkcije i društvene strukture (način organizacije života) koji se događaju u prostoru, razne materijale iz kojih se prostor stvara i razne lokacije na kojima se oblikuje te koliko od svega toga ovisi konačna forma. To nam je uvod za druge radionice gdje ćemo proučavati apstraktnu i simboličku narav arhitekture (onu duhovnu).

- **DIJELIMO PROSTOR**

25.5.2013. 10-12h **Tijelo u prostoru**

26.5.2013. 10-12h **Osobni doživljaj prostora**

priroda i društvo

Nakon što smo naučili da način organizacije života i mjesto, način i materijal gradnje direktno rezultiraju određenom formom (prostorom) u kojem živimo prelazimo na onaj osjetilni dio gdje naš doživljaj prostora prelazi pitanje puke forme. Sad nas zanimaju osjećaji. Za razliku od nastamba životinja, ljudi nikada ne doživljavaju prostor bez simboličke strukture. Kroz nju se učimo doživljavati i pripadati određenoj zajednici.

- **ŽIVIMO PROSTOR**

1.6.2013. 10-12h **Grad i razlika**

2.6.2013. 10-12h **Mijenjamo grad**

moja zbilja

U ovim radionicama preko razumijevanja uloge grada i života u zajednici otkrivamo kako trenutak u kojem živimo čini oblik našeg prostora. Time shvaćamo koliko je važna svaka pojedinačna uloga u stvaranju OBLIKA PROSTORA. Naša osobna kreacija i naše naslijeđe u trenutku u kojem živimo s drugim osobnim kreacijama i naslijeđima jest mjesto za život – oblikovana PROSTORIJA.

- **IDEMO PO ISKUSTVO**

8.6.2013. Šetnja gradom

Zadnja radionica je evaluacija koja nam pokazuje koliko smo razvili vještinu promatranja i kritičke analize. Naš Foto-dnevnik o užem centru grada prezentirat ćemo javno.

Akupunktura grada/ City Acupuncture

Projekt City Acupuncture – Akupunktura grada nizom malih i preciznih intervencija u gradskim četvrtima nastoji poboljšati kvalitetu urbanog života, povećati socijalnu koheziju lokalne zajednice i ojačati identitet četvrti i njenu vidljivost u gradu. Provodi se kroz 2 godine (od lipnja 2012. do svibnja 2014.) u pet gradova: Skopje, Beograd, Zagreb, Sarajevo i Split.

Osnovna pretpostavka metode "Akupunktura grada" je da se malim i preciznim intervencijama u točke preklapanja spomenutih gradskih struktura, može učinkovito utjecati na kvalitetu gradskog života. Intervencije mogu biti arhitektonsko -urbanistička, dizajnerska, krajobrazna rješenja i umjetnička ostvarenja koja će se realizirati na detektiranim problematičnim točkama u prostoru.

U svakom gradu će se održati petodnevna interdisciplinarna radionica na kojoj će sudjelovati studenti i mladih stručnjaci (do 35 godina) različitih struka (arhitektura, kulturna antropologija, likovna umjetnost, dizajn, itd.) iz svakog grada. Tema radionica je interdisciplinarno osmišljavanje malih intervencija u pojedinoj gradskoj četvrti s utjecajem na kvalitetu gradskog života. Po završetku svake radionice slijedit će realizacija odabranih rješenja kao i evaluacija izvedenih intervencija i cjelokupnog projekta. Osim samih intervencija, projektom će se osigurati interdisciplinarni i interkulturalni dijalog i razmjena iskustava, a jedan od rezultata biti će i tiskani i online katalog malih intervencija, koje će se prikupljati tijekom trajanja projekta. Kroz održane radionice, predavanja, prezentacije, prisutnost u medijima i na stručnim konferencijama, te intenzivnu interakciju s građanima i posebno predstavnicima lokalne samouprave, osigurat će se nastavak projekta i nakon isteka dvogodišnjeg ugovora. Projekt provodi konzorcij sastavljen od sljedećih organizacija: Društvo arhitekata Zagreba u ulozi koordinatora projekta s partnerima Public Room Sarajevo, Public Room Skopje, Kulturni front iz Beograda te Društvo arhitekata Splita u ulozi pridruženog partnera. U lipnju 2012. projektu je Europska komisija odobrila sufinanciranje u okviru programa Kultura 2007-2013. City Acupuncture – Akupunktura grada je projekt koji se razvio unutar Sekcije mladih Društva arhitekata Zagreba, na volonterskoj bazi, provođenjem interdisciplinarnih radionica na lokacijama za koje se uspostavilo da imaju potrebu za sitnim intervencijama koje mogu utjecati na kvalitetu i način korištenja prostora.

Do sada provedene Aktivnosti na projektu:

- Prvi sastanak projektnih partnera koji je održan 15. lipnja 2012. godine u Zagrebu
- Inicijalni sastanak projekta (Kick-off meeting) održan 26-27. srpnja 2012. godine u Zagrebu
- Predstavljanje projekta na konferenciji *Umjetnost i javni prostor* u Murskoj Soboti, Slovenija 27. Kolovoza 2012. Godine
- Pripremljene su i objavljene web stranice - <http://www.cityacupuncture.org/>
- Pripremljene su projektne brošure na hrvatskom i engleskom jeziku
- Održana je prva radionica u Skopju (5.-9.rujna 2012) s više od 40 mladih profesionalaca koji su pripremali intervencije na gradskoj četvrti Debar Maalo (<http://www.d-a-z.hr/hr/kalendar/zavrse-na-akupunkturaskopja,1638.html>)

- Održana je druga radionica u Beogradu (15.-19.listopada 2012) koja je u svom fokusu imala intervencije na gradskoj četvrti Sava Mala (<http://www.d-a-z.hr/hr/kalendar/ozivljavanje-savamale-ubeogradu,1713.html>)
- Održan sastanak projektnih koordinatora u Brüsselsu, Belgija (15-17. listopada 2012)
- Projekt je predstavljen u Zagrebu 29. listopada 2012 kada je i otvoren poziv Vijećima gradskih četvrti na sudjelovanje u projektu Akupunktura. Na taj način se odabrala lokacija i gradska četvrt u Zagrebu koja će biti predmet Akupunktura grada.
- Zagrebačka radionica 24.-28. veljače 2013 treća je u nizu, nakon skopske i beogradske, a prije sarajevske i splitske. Kao i u prethodno održanim radionicama, i ova je okupila više od 40 mladih stručnjaka iz regije koji su kroz interkulturalni i interdisciplinarni dijalog nastojali što kvalitetnije osmisliti i pripremiti niz malih i preciznih intervencija u gradskom prostoru. No ova radionica je unijela i neke novine kako u pripremi tako i tijekom samog odvijanja. Gradska četvrt Trnje odabrana je nakon otvorenog poziva svim zagrebačkim gradskim četvrtima da se aktivno uključe u projekt City Acupuncture – Akupunktura grada. Od pristiglih prijava u jakoj konkurenciji odabrano je Trnje koje je prijavom pokazalo razumijevanje metodologije akupunktura te jasnu želju da se akupunkturnim intervencijama u prostor četvrti pokuša poboljšati kvaliteta urbanog života, poveća socijalna kohezija lokalne zajednica te ojača identitet četvrti i njena vidljivost u gradu. Trnje obuhvaća južni dio središnjeg prostora grada Zagreba. Na sjeveru ga željeznička pruga dijeli od Donjeg grada, a na jugu rijeka Sava od Novog Zagreba. Odabrano područje za ovu radionicu upravo je uz rijeku Savu. Osim načina odabira područja intervencije, novost je i okrugli stol s predstavnicima udruga koji se održao prije radionice na Trnju te radionica s djecom koja se održala 24. veljače po principima svjetski poznate škole Arkki iz Helsinkija. Oba događanja organizirana su kako bi sudionici radionice dobili što kvalitetniji i sveobuhvatniji uvid u razmišljanja stanovnika o svom kvartu.
- 5. travnja 2013. održana je završna prezentacija radova radionice **City Acupuncture u Sarajevu** u prostorijama **Public Rooma Sarajevo** i Ugostiteljske škole smještene na radnoj lokaciji **Podbistrić**, čime je nakon **Skopja, Beograda i Zagreba** završena i pretposljednja radionica u sklopu projekta **City Acupuncture** koja je trajala od 01. - 5 travnja 2013. U **Sarajevu** se kao i na prijašnjim radionicama okupilo četrdesetak mladih stručnjaka iz Zagreba, Splita, Sarajeva, Skopja, Beograda ali i drugih gradova - Banja Luka, Dubice, Kaknja, Pančeva i Poreča što pokazuje sve veći interes i širenje glasa o radionicama City Acupuncture. Radionica je nadišla velika očekivanja po pitanju dinamike i kohezije grupe, ništa manje ne očekuje se ni od radionice u Splitu u ranu jesen 2013. U sklopu radionice održana su predavanja koja nadopunjuju temu akupunkturnih intervencija i samog kvarta, a održali su ih strani i domaći predavači: **prof. Vesna Hercegovac Pašić** (Sarajevo), **Armina Pilav** (Sarajevo), **Nihad Kreševljaković** (Sarajevo), **prof. Stjepan Roš** (Sarajevo), te su svoj rad u javnom prostoru predstavili bugarski urbani aktivisti **Radosveta Kirova i Delcho Delchev**, arhitekti iz Sofije. Na radionici se osmislila 21 intervencija, a stručni žiri u sastavu arhitekt Stjepan Roš (arhitekt), Ognjenka Finci, (arhitektica), Vesna Hercegovac Pašić (arhitektica), te Suad Handanagić (arhitekt) su izdvojili 5 radova za daljnju razradu i izvedbu. Prije konačne odluke i formiranja redoslijeda izvođenja, o svim radovima nastalim na radionici svoj sud će moći dati i lokalni stanovnici. Izložba radova bit će izložena u prostoru Public Room Sarajevo, a isti će se moći pregledati i u digitalnom obliku na facebook stranicama programa a građani će moći davati svoje komentare te predlagati svoje favorite, na taj način nadamo se izvedbi i više od pet radova.

Arhitektura i naslijeđe

V. ciklus Arhitekture i naslijeđa bavi se svjetskom baštinom u Hrvatskoj koja je pod zaštitom UNESCO-a kao produkt suradnje DAZ-ove Sekcija za arhitektonsko naslijeđe i Hrvatskog odbora ICOMOS-a. Sekcija za Arhitektonsko naslijeđe DAZ-a pokrenula je seriju stručnih predavanja, tribina i prezentacija na temu arhitektonске baštine. Cilj ovog prvog programa je potaknuti aktivniji odnos arhitekata prema radu na zaštiti i očuvanju povijesnih prostora grada Zagreba.

Odabir tema obuhvaća raznovrsnu problematiku rada na arhitektonskoj baštini kojim se želi osnažiti stručna platforma i pristup projektiranju i planiranju u najvrjednijim gradskim prostorima. Predstavljaju se realizirani projekti i projekti u pripremi s naglaskom na specifičnost svakog pojedinog slučaja te se diskutira o polazištima koja se baziraju na stručnim konzervatorskim principima, istraživanju i kompleksnom sustavu vrednovanja. Pokazat će se principi rada na pojedinačnim zaštićenim kulturnim dobrima i u zaštićenim ambijentima.

Predavanja su popraćena pitanjima o zakonskim procedurama i važećoj legislativi u domeni glavnih zakona (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i Zakona o gradnji i prostornom planiranju) te drugih zakona i propisa. Tribina problematizira raskorak između metodologija rada na arhitektonskoj baštini koja je definirana međunarodnim stručnim kodeksima i njihove primjene u našim zakonskim dokumentima i praksi. Diskusije poslije predavanja doprinose formiranju stavova i radu na zaštiti arhitektonskog naslijeđa. Uz predavanja će se organizirati obilasci uz stručno vodstvo.

VI. ciklus predavanja Sekcije DAZ-a AN – Arhitektura i naslijeđe, s temom Konzervatorske prakse obuhvaćalo je arhitektonsko naslijeđe u Gradu Zagrebu i komparativne primjere obnove povijesnih cjelina, kompleksa i građevina, pristup projektiranju, projekte pred realizacijom i izvedbe.

Predavanja su bila uvrštena u Program stalnog stručnog usavršavanja Hrvatske komore arhitekata te su se bodovala s dva (2) boda.

VII. ciklus predavanja *Arhitektura i naslijeđe* s kojim je Sekcija započela 2013. bavi se bastionskim utverdama u kontinentalnoj Hrvatskoj od 16. do 19. stoljeća nastalih u okviru obrane od prodora Osmanlija kada u Hrvatskoj dolazi do promjene koncepta obrane u organizaciji Vojne granice Habsburške monarhije.

Tehnološka inovacija u ratovanju u 15. stoljeća, s početkom primjene u 16. stoljeću vremenski se poklapa s golemom potrebom utvrđivanja granice prema Osmanskom carstvu. Nova konceptualizacija izvedbe obrambenog sustava bila je izuzetno velik i sveobuhvatan projekt. Nove zamisli sustava obrane primjenjuju se ovdje, neke po prvi puta u Europi, čineći prostor izuzetnim poljem eksperimenta od prostornog planiranja, stvaranje novih naselja, izgradnje komunikacija i organizacije cjelokupnog gospodarsko–upravnog sustava. Utvrđenja su u pravilu veća nego ikada do tada u povijesti. Karakteristični i inovativni element fortifikacijskog graditeljstva bile su bastionske utvrde. Mnoge su s vremenom srušene dok je dio očuvan i prisutnih u našem krajoliku, bilo urbanom ili onom prirodnom.

Ova tipologija utvrđenja nastala baš u Europi ušla je u samo žarište interesa europskih stručnjaka pred tridesetak godina. Tema je izuzetno izazovna zbog velikih opsega fortifikacijskih elemenata i njihovog ispreplitanja s elementima suvremenih gradova.

Funkcioniranje svakodnevnog života i njegovo obogaćivanje prisutnošću vrlo posebne prošlosti nije lako ostvariti. Pristup revalorizaciji i održivoj namjeni tog vrijednog arhitektonskog naslijeđa te u kojoj je ono mjeri dio naše spomeničke posebno urbane obnove pokazat će stručnjaci koji se tom temom bave na primjerima u Karlovcu, Osijeku, Slavanskom Brodu i Čakovcu.

U ciklusu se izdvaja jedno predavanje koje će u ožujku održati arhitekt Zlatan Šljivić, a koje prati aktualnu temu energetske učinkovitosti i njene primjene na arhitektonskom naslijeđu. U arhitektonskoj praksi ova problematika ima niz specifičnosti kojima valja posvetiti odgovarajuću pažnju. Tema je nova i značaj će joj svakodnevno rasti.

VII. ciklus predavanja o obnovi arhitektonskog naslijeđe Bastionke utvrde nastao je u organizaciji Sekcije za arhitektonsko naslijeđe Društva arhitekata Zagreba. Voditelj ciklusa je Stjepan Lončarić, dia.

- 24.01.2013. *Karlovac – mogućnosti restitucije bastionskog sustava* - Stjepan Lončarić,
- 28.02.2013. *Osječka Tvrđa – projekti i realizacije*-Ivana Sudić, Grgur Marko Ivanković, Valerija Vuković i Valentina Slabinac,
- 28.03.2013., *Energetska učinkovitost i arhitektonsko naslijeđe* - Zlatan Šljivić,
- 25.04.2013., *Stari grad Čakovec – obnova utvrde*, Ksenija Petrić,
- 23.05.2013. *Tvrđava Slavonski Brod – konzervatorske studije i rekonstrukcija kapele sv. Ane* Zlatko Uzelac

Predavanja su uvrštena u program Stalnog stručnog usavršavanja Hrvatske komore arhitekata i boduju se s tri (3) boda.

Think Space/Misli prostor

Think Space program promovira hrvatsku arhitektonsku misao i autore te Zagreb i Hrvatsku pozicionira kao središta konceptualnog arhitektonskog promišljanja, a ujedno potiče razmjenu znanja i iskustava. Riječ je o potpuno novom kulturnom proizvodu koji promiče hrvatsku kulturu. Specifičnost programa je da se u cijelosti provodi putem interneta. Tako se cijela međunarodna promocija programa, prijava sudionika, plaćanje kotizacije za sudjelovanje na natječaju, predaja radova, postupak ocjenjivanja radova te objava rezultata odvijaju u virtualnom svijetu. Za takav način funkcioniranja sustava primijenjena su nova informatička dostignuća koja su pilot projekt za uvođenje novog sustava žiriranja i predaje arhitektonskih natječaja.

Think Space 2012 - PAST FORWARD/NAZAD UNAPRIJED ciklus kojeg je predložio gost kustos za 2012. **Adrian Lahoud**, nastojao se osvrnuti na recentnu arhitektonsku povijest kroz rekonstruiranje tri natječaja koja su radikalno transformirala arhitektonsku disciplinu: The Peak (Hong Kong, 1982), Yokohama Port Terminal (Yokohama, Japan, 1995) i Blur paviljon (Yverdon-les-bains, Švicarska, 2002). Arhitekti koji su pobijedili u originalnim natječajima – **Zaha Hadid & Patrik Schumacher**, **Alejandro Zaera-Polo**, **Charles Renfro & Ricardo Scofidio** – žirirali su radove prijavljene na ovogodišnjem natječaju Think Space 2012. – PAST FORWARD. Na natječaju je sudjelovalo 117 autora iz 21 zemalje svijeta.

U sklopu o ciklusa organiziran je i natječaj za pismene radove programa Think Space/Past Forward, koji je posvećen pisanju kritičkih tekstova o arhitekturi, te izložba nagrađenih radova PAST FORWARD (Nazad unaprijed) u galeriji Storefront for Art & Architecture u New Yorku. Projekt izložbe izabran je za financijsku potporu u 2012. godini od strane zaklade **Graham Foundation iz Chicaga**, među grupom svjetski impresivnih projekta. Na taj način DAZ je sa svojim programom Think Space imao iznimnu čast nastaviti 50-godišnju tradiciju Graham Foundation podrške rada i produkcije utjecajnih ličnosti i institucija, te na taj način značajno doprinijeti u promišljanju arhitektonske discipline. Izložba se otvara 22.1.2013., a ostaje otvorena do 15.2.2013.

Nakon New Yorka izložba se preselila u Zagreb, Laubu – Kuću za ljude i umjetnost na II. Think Space Nekonferenciju koja je održana od 22.-24. veljače 2013. Vrhunac cjelogodišnjeg programa Think Space Past 2012 Forward dogodio se na Svečanoj dodjeli nagrada u Laubi tijekom Nekonferencije. Nagrađeni autori, koji su doputovali iz raznih zemalja Europe, a i šire – iz Austrije, Francuske, Italije, Poljske, Rumunjske, Španjolske, Velike Britanije, Hrvatske i Meksika – primili su javna priznanja za svoja iznimna postignuća u području eksperimentalne arhitekture pred međunarodnom publikom i lokalnom arhitektonskom zajednicom, koja je uključivala i kolege iz regije, participante radionice **Akupunktura Grada Zagreb**.

Uzbuđljivu pozadinu za održavanje Nekonferencije stvarala je prostorna instalacija 'Untitled' umjetnika **Viktora Popovića** načinjena od neonskih svjetlećih cijevi. Poseban tretman arhitektonskih elemenata isprepletenih s povijesnim slojevima Laube stvorio je uistinu intrigantnu pozornicu za svekolike aktivnosti programa Nekonferencije. Lauba, koja je nedavno rekonstruirana iz austrougarske vojne jahaonice u galerijski prostor namijenjen suvremenoj umjetnosti, pružila je sudionicima Nekonferencije susret sa vizualnom umjetnošću čija je filozofija istovjetna onoj programa Think Space.

Uključujući arhitektonsko projektiranje, teoriju i istraživanje povijesnih prethodnika, te stvarajući suvremenu povijest, Think Space se pozicionira prema prošlosti sugerirajući kako bi budućnost mogla/trebala izgledati. Smješten na raskrižju graditeljske prakse, arhitektonskih vrijednosnih stavova, globalnog i lokalnog konteksta, najveći je doprinos programa Think Space u stvaranju nijansirane slike globalnog stanja u arhitekturi.

I. Dani zagrebačke arhitekture

Povod organizaciji prvih Dana zagrebačke arhitekture (5 - 7. svibnja 2011.) bio je izlazak iz tiska dugoočekivanog Arhitektonskog vodiča Zagreba, Aleksandra Lasla. Tri dana stručnih predavanja te obilazak odabranih objekata iz vodiča uz stručno vodstvo privukla su oko dvjestotinjak sudionika te su bili dobar razlog za organizaciju sljedećih Dana.

II. Dani zagrebačke arhitekture

Društvo arhitekata Zagreba u 2012. organiziralo je druge po redu **Dane zagrebačke arhitekture** koji su se održali od 29. svibnja do 2. lipnja 2012. Tema je bila stambena arhitektura na početku 21. stoljeća. Što je stanogradnja danas? Kakvi su standardi izgradnje stanova? Tko projektira i gradi kvalitetne stanove? Kakve se danas tipologije stanova najčešće susreću? To je ujedno bila i prilika da se uz profesionalne vodiče i autore projekata pogledaju različite tipologije stanova izgrađenih u zadnjih 12 godina, od stanova u urbanim vilama u podsljemenskoj zoni, preko luksuznih stanova u centru grada do stanova u poticanoj stanogradnji.

Prvi dan 28.05. započeo je predavanjem koje su održali Zlatko Karač i Alen Žunić, autori Antologijskog arhitektonskog vodiča Zagreba te dali brz kronološki pregled svih 100 građevina koje su uvrštene u vodič. Drugo predavanje otvorio je akademik Branko Kincl koji je započeo temu stanogradnje te prepustio riječ svojim doktorandicama Ivani Senjak, Nikolini Vezilić i Željki Hrs Borković. Pričalo se o stanovanju i stanogradnji u socioekonomskoj strategiji razvoja društva s osvrtom na socijalnu stanogradnju u Europi, održivosti postojeće stambene izgradnje i gotovo nula energetske stambenim zgradama te potencijalu energetske obnove. Predavanja na temu stambene arhitekture. Za kraj je održan okrugli stol s gostima predavačima i uzvancima.

Drugog dana, 3.5. u sklopu Dana zagrebačke arhitekture održana je nova **akcija hitna Arhitekture**, besplatnog arhitektonskog savjetovaništa građana, u suradnji ARCHIsquada i Mladih DAZ-a. U popodnevnom programu predavanja su održali Mladen Jošić, autori stambenih zgrada u naselju Sopnica Jelkovec i Ris te za kraj gost iz Nizozemske - Francois Claessens. Za kraj je održan okrugli stol s gostima predavačima i uzvancima.

Trećeg dana programa 31.5. u popodnevnom terminu od 12 do 16 sati u DAZ-u je održana radionica i savjetovanje za građanstvo koje su u sklopu DZA vodili ARCHIsquad i Mladi DAZ. Nakon toga, Dani zagrebačke arhitekture preselili su iz DAZ-a na Arhitektonski fakultet gdje su predavanja održali Zoran Boševski i Boris Fiolić iz Studija BiF, Boris Podrecca te Branimir Medić i Pero Puljiz voditelji biroa De Architekten Cie, te Boris Podrecca. Nakon predavanja uslijedio je okrugli stol s gostima.

Središnja svečanost DZA održala se u Gliptoteci u petak 1.6. na kojoj se okupilo oko 200-ak sudionika. Nakon uvodnih govora pozvani arhitekti su prezentirali svoje realizacije stambenih zgrada. Svečanost je vodio Aleksandar Curić Šarić, stand-up komičar i voditelj Studija smijeha.

U subotu 02.06.2012. svi zainteresirani su autobusima krenuli u obilazak stambenih zgrada gdje su imali priliku od samih autora zgrada dobiti informacije o cjelokupnom procesu projektiranja i izgradnje uz ulazak u stanove i razgledavanje.

Pred nama su novi Dani zagrebačke arhitekturi koji će se održati od 20.-25. svibnja 2013. kada nas očekuje tjedan dana zanimljivih predavanja i obilazak.

III. Dani zagrebačke arhitekture

“135 godina zagrebačke arhitekture u Europi”

U petodnevnom kolažu predavanja i prezentacija osvrnuli smo se na značajne trenutke u razvoju grada od početka njegove intenzivne urbanizacije, od industrijalizacije grada, prvih hotela, stvaranja novog ishodišta grada prelaskom željezničke pruge na današnjoj Vukovarskoj, prelaska preko Save i izgradnje novozagrebačkih naselja do suvremenih fenomena poput izgradnje 'Cityja' u Radničkog cesti.

U pregledu povijesno značajnih ostvarenja, naglasak je bio na njihovoj suvremenoj interpretaciji, u pojedinim slučajevima na rekonstrukciji i obnovi odnosno na njihovim funkcijama u današnjem modernom društvu. Ujedno smo obilježili i 135. godina rada Društva arhitekata Zagreba, stoga su na središnjoj svečanosti u Gliptoteci HAZUa dodijeljena počasna članstva posebno zaslužnim osobama i arhitektima. Kao poseban prilog Danima zagrebačke arhitekture Sekcija mladih Društva arhitekata pripremila je i mali džepni vodič arhitekture Zagreba na hrvatskom jeziku koji objedinjuje 180 najznačajnijih arhitektonskih realizacija, pomno odabranih i pripremljenih tijekom dvogodišnje volonterske suradnje.

Artur (Arhitektura i turizam)

ARTUR je program DAZa namijenjen otvaranju komunikacije i povezivanju arhitekata i stručnjaka drugih disciplina koji se bave problematikom turizma. Nerazumjevanje koncepta upravljanja prostorom u turizmu, nepovezanost u interdisciplinarnom smislu, nepostojanje sistematizacije znanja, standarda i regulative, ima za rezultat devastaciju prostora s jedne, a neiskorišteni potencijal za razvoj i kvalitetu turizma kao gospodarske grane s druge strane.

Program Artur **prepoznaje** ključne dionike i procese i otvara prostor za komunikaciju i povezivanje različitih struka i interesnih grupa koji se bave temama prostora i turizma. Na suradnju pozivamo

stručnjake iz područja ekonomije, dizajna, marketinga, komunikacije, arhitekture i urbanizma kao i predstavnike institucija kulture, lokalne i državne uprave, javnost

Artur istražuje, promišlja i valorizira odnos prostora/arhitekture i turizma otvarajući pitanja: uloge arhitekture i urbanizma u strategiji razvitka hrvatskog turizma, utjecaja turizma na: planiranje, gradnju i zaštitu prostora, ekonomski, socijalni i kulturni razvoj gradova i regija, revitalizaciju i obnovu kulturne baštine, smjernica razvoja turističke arhitekture, usklađivanja investicija u turizmu sa strategijama planiranja i upravljanja hrvatskim prostorom, zakonodavnih okvira u upravljanju hrvatskim turističkim prostorom.

Sajam Rexpo 19.i 20. travanja 2012 kroz okrugli stol pod temom **Grad i arhitektura kao turistički proizvod. Sudionici okruglog stola bili su** prof.dr.sc. **Srećko Pegan**, dipl.ing.arh., Arhitektonski fakultet u Zagrebu; prof.dr.sc. **Fedja Vukić**, povjesničar umjetnosti, Studij dizajna na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu te dr.sc. **Ivo Kunst**, dipl.oecc., Institut za turizam. Nakon okruglog stola uslijedila je radionica u obliku world caffee na kojem smo pokušali na interaktivan način dobiti odgovore an sljedeća pitanja:

- Kako privlačiti i usmjeravati **investicije** u turizam u gradu?
- Kako prostor rezervirati za **razvoj** turizma i istovremeno ga „**štititi**“ od turizma?
- Na koji način lokalna zajednica **participira** u stvaranju turističkog identiteta grada?
- U čemu vidite potencijal programa **Artur**?

U sklopu programa Artur, 31. svibnja. 2012. u prostorima DAZ otvorena je **izložba arhitekta Alfreda Kellera**, a 26.6 2012. ista izložba postavljena je u Splitu. Predstavljanje arhitektonskog stvaralaštva austrijskog arhitekta Alfreda Kellera u Hrvatskoj značajno je za projekt Artur, jer je izložba potaknula regionalna društva arhitekta za suradnju, te je otvorila interdisciplinarni dijalog. Izložba Alfred Keller govori o prvim hotelima i turističkim objektima na našoj obali i otocima.

Izložba će biti otvorena u Opatiji, Zadru, Splitu i Dubrovniku.

Artur je i 2013. godine bio dio programa sajma Rexpo 2013. kada je predstavljena serija stručnih prezentacija pod naslovom **ARHITEKTONSKE REALIZACIJE U TURIZMU. Razgovorima koji su uslijedili nakon prezentacija nastojali smo odgovoriti na sljedeća pitanja:**

- Koje su temeljne prepostavke nužne za ostvarivanje kreativne i odgovorne suradnje investitora i arhitekata u procesu realizacije turističke arhitekture?
- Koji je doprinos cjelovite koncepcije hotelskih objekata razvoju određene turističke destinacije?
- Do koje mjere se prepoznaju potrebe lokalne zajednice u osmišljavanju koncepta hotelskog prostornog i sadržajnog potencijala?
- Koliko realizacije u turizmu mogu biti primjeri odgovornog upravljanja prostorom i zaštite kulturne baštine kao i brige za okoliš?

Gosti prezenteri koji su nam pomogli odgovoriti na ta pitanja bili su:

- **Vedran Pedišić**, Sangrad d.o.o. - **Spa Golfer Hotel, Sveti Martin na Muri**
- **Sunčana Rapaić**, de Arhitekten Cie - **Radisson BLU Resort & Spa, Dubrovnik Sun Gardens – Orašac**
- **Marin Mikelić i Tomislav Vreš**, Mikelić Vreš arhitekti d.o.o. - **Hotel Well, Terme Tuhelj**
- **Zora Salopek Baletić**, Matrica arhitektura d.o.o.- **Luksuzni boutique hotel Palača Lešić Dimitri, Korčula.**

Navedena predstavljanja programa dobar su uvod i priprema za daljnje djelovanje Artura u obliku planiranih radionica u **Zadru** - svibanj 2013. Pod temom **Uloga arhitekture javnih prostora u turizmu**, u Puli –listopad 2013., **Gradski projekti kao turističke atrakcije**, u **Dubrovniku** - studeni

2013. **Uloga planiranja prostora u kreiranju identiteta grada i regije**, te Konferencija u Zagrebu – veljača 2014.

Dijalog struka (Sekcija za interijer)

Sekcija za interijer DAZ-a započela je s javnim programom u DAZ-u krajem 2012. , te je nastavila s djelovanjem i stručnim predavanjima i u 2013. u kojoj su održana četiri predavanja.

Okrugli stol DIJALOG struka promovira domaću produkciju vezanu uz temu interijera timski rad s ciljem uključivanja u dijalog svih dionika u hrvatskom dizajnu od studenata, kreativnih pojedinaca različitih umjetničkih struka, te timova, tvrtki, menadžera, investitora, kulturnih i privrednih djelatnika koji djeluju na promociji hrvatskog dizajna i arhitekture.

Na uvodnom predavanju gostovali su arhitekti 3LHD, dizajneri Numen i grafičkoi dizajnera Damir Gamulin-Gambu, kulturna mangerica i autorica izložbe o hrvatskom dizajnu Tatjana Jilard, te sponzor Iverpan. Slijedeći dijalog struka posvetio se **temi scenografije i ughostio arhitektice Diaprojektora i Sandru Meštović, dizjnera Nikolu Radeljkovića**, dizjner svjetla, te sponzore LUX. Na predavanju **o sakralnom interijeru uz goste arhitekta Roberta Križnjaka (voditelja sekcije) i Romana Vukoju**, gostovali su slikar i autor vitraja Jeronim Tišljjar, manager u proizvodnji stakla i korisnik sakralnog prostora župnik crkve u Travnom. Tema arhitektonskog postav izložbi, scenografije i uloge svjetla i zvuka u kreiranju interijera predstavljanja je kroz rad arhitektice Ane Dane Beroš i grupe Archisquad, te red umjetnika i dizajnera svjetla, te autora zvučnih kompozicija proizašlih iz svjetla i prostora Bojana Gagića uz podršku sponzora Ribarić.

Moderatori okruglog stola su Robert Križnjak, voditelj sekcije za interijer DAZ-a i Davorka Perić, voditeljica programa DAZ-a koji u dijalog uključuju sve sudionike, publiku i sponzore koji podupiru program Sekcije za interijer i njene krajnje ciljeve: stjecanje komparativnih prednosti hrvatskog industrijskog dizajna u odnosu na konkurentski europski i regionalni, te postižu velika zainteresiranost medija i javnosti doprinosi svijesti o interijeru u arhitekturi. Predavanja se boduju u sustavu SSU HKA s 3 boda.

- Dijalog struka – 11.12.2013. - Tatjana Bartaković (DesignAgenda), i Saša Begović (3LHD) i Toma Plejić (Studio Up), Damir Gamulin, Nikola Radeljković (Numen For Use).
- Scenografija i interijer - 22. 1.2013, Sandra Meštović, Nikša Mrkonjić; Dijaprojektor: Ivana Knez, Ana Bakić; Numen/For Use: Nikola Radeljković, Sven Jonke,
- Sakralna arhitektura – 19.2.2013., Robert Križnjak, Roman Vukoja, Jeronim Tišljjar,
- Svjetlo, scena, prostor – 27.3.2013., Ana Dana Beroš, Bojan Gagić

Zimske ture arhitekture

Program Društva arhitekata Zagreba koji je trajao cijelu veljaču 2013. te obuhvatio sva događanja u Društvu i oko Društva. Program se sastojao od niza projekata koji su rezultat višemjesečnih priprema i nastojanja brojnih volontera okupljenih oko Društva arhitekata Zagreba. Objedinjeni u jedinstveni program **Zimske ture arhitekture** imali su za cilj predstaviti široj kulturnoj, stručnoj i općoj javnosti širi aspekt djelovanja arhitekata u zajednici koji nadilazi uobičajenu sliku arhitekta projektanta.

Zajednička poveznica projekata jest njihov participativni karakter te pružaju priliku kulturnim djelatnicima, građanima i djeci da kroz interakciju s našim članovima i sami sudjeluju u promišljanju i oblikovanju prostora.

Brojni okrugli stolovi i predavanja bavili su se temama od uređenja interijera, preko inovativnih tehnologija u oblikovanju prostora, zaštite arhitektonskog naslijeđa, primjenom humora u arhitekturi, do suvremenih metodologija u poučavanju djece i mladih.

Unutar programa su se odvijala i dva međunarodna projekta koji su tijekom 2012. godine pobudili značajan interes međunarodne kulturne javnosti te privukli brojne strane sudionike. Think Space / Misli prostor i Akupunktura grada.

Mala škola arhitekture osim radionice za djecu ponudila je i priliku da se osobe koje poučavaju djecu i mlade u području arhitekture dodatno obrazuju i razmijene iskustva s trenerima iz Finske.

Zimskim turama željeli smo predstaviti arhitekturu blisku korisnicima i građanima te ih pozvati da kroz ovaj program drugačije gledaju na izgrađeni prostor oko sebe i aktivno promišljaju i u suradnji s arhitektima djeluju na njegovo oblikovanje.

Program je otvoren predavanjem Antonija Pušića poznatijeg nam kao **Rambo Amadeus** na Arhitektonskom fakultetu. Rambo je u prepunoj predavaonici održao inspirativno i duhovito predavanje „Od pećine do nebodera pa opet do pećine. Izazovi bliske budućnosti." o energetske učinkovitosti i izazovima koji nas očekuju u budućnosti održivog razvoju okoliša.

VELJAČA 2013.	SADRŽAJ	MJESTO
1.02.	ENERGETSKA UČINKOVITOST Predavanje: Antonije Pušić-Rambo Amadeus 'Od pećine do nebodera pa opet do pećine. Izazovi bliske budućnosti'	ARHITEKTONSKI FAKULTET
12.02.	ARHITEKTI POD KRINKAMA Druženje pod maskama za arhitekta i prijatelje	DAZ
14.02.	AKUPUNKTURA GRADA Okrugli stol „Trnje u fokusu“	DAZ
19.02.	INTERIJERI Okrugli stol o interijerima sakralnih objekata Robert Križnjak dia i Roman Vukoja dia	DAZ
22.02.-24.02.	MISLI PROSTOR/THINK SPACE NEKONFERENCIJA Završni skup i dodjela nagrada sudionicima međunarodnih natječaja ciklusa PAST FORWARD	LAUBA DAZ
22.02. – 10.03.	IZLOŽBA: KOMPETITIVNA HIPOTEZA U sklopu Think Space programa Izložba koja je tijekom siječnja bila izložena u New Yorku	LAUBA
24.02.	MALA ŠKOLA ARHITEKTURE Dječja radionica na Trnju	TRNJE
24.02.	'CONVERGING SPACES' (KONVERGENCIJA PROSTORA) HORST HOERTNER – ARS ELECTRONICA FUTURELAB	DAZ
25.02.	'INFRASTRUCTURE OF THE FUTURELAB' (INFRASTRUKTURA FUTURELABA) HORST HOERTNER – ARS ELECTRONICA FUTURELAB	ARHITEKTONSKI FAKULTET u predavaonici 317
25.02.	'ON HUMOR OF ARCHITECTURE' (O HUMORU ARHITEKTURE) MARI JAAKONAHO, ARKKI, FINSKA	DAZ
24.02.-28.02.	AKUPUNKTURA GRADA Radionica na Trnju	TRNJE

26.02.	MALA ŠKOLA ARHITEKTURE Okrugli stol i radionica za djelatnike koji se bave poučavanjem djece o arhitekturi i oblikovanju prostora	DAZ
26.02.	MARKETING GREEN – FEATURE, BENEFIT OR USP MICHAEL SMITHING, RICS I COLLIERS U suradnji sa Savjetom za zelenu gradnju Hrvatske	DAZ
28.02.	ARHITEKTONSKO NASLIJEĐE Bastionske utvrde - Osječka tvrđa – projekt i realizacija Okrugli stol Ivana Sudić, Grgur Marko Ivanković, Valerija Vučković, Valentina Slabinac	DAZ

Okupljanja članova

Radionica s članovima

Na druženju u DAZ-u, organiziranom u utorak, 2. listopada 2012. okupilo se dvadesetak kolegica i kolega svih generacija, koji su razgovarali o aktivnostima koje mogu pomoći članovima i Društvu za bolju međusobnu podršku. Razgovaralo se u grupama po principu radionica *World Cafea*, koje su pokušale definirati strategiju DAZ-a po pitanjima sadašnjih i budućih aktivnosti, koje bi u konačnici trebale dovesti do kvalitetnije usluge i bolje međusobne podrške.

Na početku je istaknuta potreba za 'institucionaliziranjem' struke pri upravama države, gradova i općina. Naglašeno je kako u gradu Zagrebu struka ne postoji. Ne postoje nekadašnji Urbanistički odjeli, već pojedinci kao činovnici, a urbanizam je ishodište. Za bolju međusobnu podršku među članovima DAZ-a predlažu se i 'majstorske radionice', koje bi se po principu međugeneracijskog transfera znanja bavile tehničkim i operativnim (project management) segmentima struke. Osim 'specijaliziranih' radionica, članovi DAZ-a smatraju da međugeneracijskom i stručnom dijalogu može doprinijeti i nastavak organizacije generičkih predavanja i generičkih programa, koji bi, primjerice, omogućili i međusobnu prezentaciju projekata članova članovima, a time i raspravu o aktualnom stanju struke. Članovi DAZ-a zalažu se za aktivniji ulazak u diskusiju o razvoju grada i regije proaktivnijim djelovanjem na dnevnoj razini, bilo kroz organiziranje programa prema javnosti (dani otvorenih vrata, multidisciplinarni projekti...) bilo kroz jasno isticanje stava Društva prema javnosti, građanstvu i institucijama. Istaknuta je i želja za organiziranjem programa koji bi kroz fondove i usluge pomogli umanjiti negativne učinke trenutne gospodarske i poslovne situacije. Osim toga, naglašena je i potreba sustavnog praćenja regulative – stvaranje popisa svih neuralgičnih točki u zakonima koji se šalju Komori za izmjene i dopune zakona. Konačni rezultat svih aktivnosti trebali bi biti produktivni programi s kojima bi se išlo prema javnosti, a više je puta ponovljeno da aktivnosti DAZ-a moraju biti vidljive i jasno se komunicirati javnosti.

Božićni domjenak

Prema dobroj tradiciji na Božićnom domjenku organiziranom u suradnji s Udruženjem hrvatskih arhitekata **29.12.2012.** okupili su se članovi Društva zajedno s partnerima te se družili do kasno u noć..

Rad sekcija Društva

Sekcija mladih

01.02.03/2012 Zagreb-ArHITEKTONSKI vodić - promoviranje

Projekt je potaknuo zanimanje raznih medija, od radija preko više novinskih kuća. Intervjue smo obavljali u različitim kombinacijama pod vodstvom Tamare Brixy i Luke Korlaeta, a nakon izdanja vodiča na dnevniku nove tv pod reportažom Bolje sutra prezentiran je vodič kroz nekoliko zgrada. Na godišnjem predavanju o radu Sekcije mladih DAZ-a u Društvu arhitekata prezentiran je vodič od svojih početaka do izdanja s presenterima: Luka korlaet - počeci projekta i osmišljavanja projekta; Tamara Brixy - vodstvo i organizacija projekta; Tamara Marić - konačni produkt karte.

02/2012 Cristian Suae:Eco-frames/The Power of Less - predavanja

Cristian Suau doktorirao je arhitekturu na ETSAB-u u Barceloni i ima dugogodišnje međunarodno iskustvo u nastavi i istraživanjima u području eksperimentalne arhitekture, teoriji suvremene arhitekture i održivom urbanizmu u Europi i Latinskoj Americi. Bio je voditelj projekata u OMA-i u Rotterdamu i osvojio je niz arhitektonskih natječaja – među ostalima EUROPAN. Realizira se u stambenoj arhitekturi, urbanističkim projektima i konzultantskim poslovima. Od 2007. predaje arhitektonsko projektiranje na Welsh school of architecture (WSA) te vodi nevladinu udrugu RECICLARQ u Barceloni i grupu ECOFABRICA.

02/2012 Parkovi Vukovara - radionica

Sekcija mladih DAZ-a u suradnji s Gradom Vukovarom i prof. Mladenom Jošićem organizirala je interdisciplinarnu radionicu s temom Parkovi Vukovara. Grad Vukovar odabrao je tri parka za koje se kroz radionicu sakupilo 12 idejnih rješenja, odnosno po 4 za svaku lokaciju. Radionica se održala u prostorima DAZ-a od 17.-26.veljače. U sklopu radionice održala se se predavanja na temu grada Vukovara, parkovne arhitekture i recentnih projekata slične tematike, te jednodnevni obilazak lokacija u Vukovaru i zatim rad pod vodstvom interdisciplinarnog mentorskog tima.

Radionica je završila prezentacijom radova, a po završetku prezentacija i finaliziranju idejnih rješenja, žiri sastavljen od predstavnika grada Vukovara i relevantnih stručnjaka odabrao je tri najkvalitetnija rješenja koja će biti upućena na daljnju razradu i izvedbu. Idejna rješenja poklon su organizatora i sudionika gradu Vukovaru, te će služiti kao podloga za sakupljanje sredstava za izvedbu.

Predavači: Zlatko Karač [AF], Petra Pereković [Agronomski fakultet], Kata Marunica [NFO], Nenad Ravnić [NFO], Ana Dana Beroš [freelance arhitektica], Fani Frković, Ivana Gardlo.

Mentorski tim: Luka Korlaet [AF], Mojca Smode Cvitanović [AF], Mirjana Miškić Domislić [Urbanistički institut Hrvatske].

Gosti kritičari: Mladen Jošić [AF], Tomislav Ćurković [2A, HKA], Boris Koružnjak [AF], Saša Begović [3LHD], Petra Pereković [Agronomski fakultet], Damir Ljutić [Dva plus, DAZ], Žaklina Pul [Grad Vukovar].

Radove odabrali: Željko Sabo [Grad Vukovar], Tomislav Ćurković [2A, HKA], Mladen Jošić [AF], Luka Korlaet [AF], Mojca Smode Cvitanović [AF], Mirjana Miškić Domislić [Urbanistički institut Hrvatske].

04/2012 Akupunktura grada - radionica SC

Prostorno gledano, Studentski centar (SC) je kompleks zgrada na lokaciji trokutastog oblika, s dvije strane omeđen željezničkim tračnicama, izgrađen 1930-ih za potrebe tadašnje sajamske manifestacije, Zagrebačkog zbora. Zadatak interdisciplinarnih timova, uz svesrdnu pomoć osoblja SC-a, bio je ponovno osmisliti vizualni identitet SC-a te najbolje iskoristiti njegove zgrade i otvoreni, javni prostor. Radionica je započela vođenom šetnjom, razgledavanjem unutrašnjosti objekata

i razgovorima s umjetnicima koji ovdje rade. Razgledavanje je pomoglo sudionicima da bolje razumiju kako se prostori trenutno koriste, kako bi lakše osmislili prostore za ljude koji će ih jednog dana koristiti. Prijedlozi za male intervencije u prostoru SC–a bili su raznoliki, od redizajna i alternativnih načina korištenja prostora do grafičke signalizacije i recikliranja. Neke od ideja uključivale su i trenutne, prve korake implementacije. Intervencije i sav dokumentacijski materijal prijedloga proizašlih iz radionice, donirane su SC–u z buduće korištenje i razvoj.

05/2012 Luka Piškorec: Constructing Realities - predavanje

Luka Piškorec studirao je arhitekturu na Arhitektonskom Fakultetu u Zagrebu te odrađivao praksu u Hrvatskoj i Švicarskoj, između ostalog i u 3LHD-u, nakon čega upisuje Master program na ETH-u u Zürichu. Tijekom studija se posebno zanima za nove medije, teoriju arhitekture, CAAD i digitalnu fabrikaciju. Odmah po završetku studija 2011. počinje raditi kao asistent kod prof. Gramazia i prof. Kohlera na Chair for Architecture and Digital Fabrication, gdje vodi kolegij koji se bavi istraživanjima i razvojem novih tehnika u arhitektonskoj produkciji, čime postaje najmlađa osoba ikad primljena na tu poziciju.

06/2012 Akupunktura grada - početak projekta City Acupuncture.

07/2012 Akupunktura grada - CA Kick off Conference

08/2012 Akupunktura grada - sudjelovanje na konferenciji Umjetnost i javni prostor, Murska Sobot

U okviru 7. festivala Front@ sodobnoga plesa i u organizaciji Kulturne kontaktne točke Slovenije, u Murskoj Soboti održana je međunarodna konferencija Art & Public Space. Rene Lisac kao gost i Kristina Careva kao sudionica aktivno su sudjelovali u okruglom stolu, prezentirajući iskustva, metodologiju i gledišta s projekta Akupunktura grada.

09/2012 Akupunktura grada - CA radionica Skopje

10/2012 Akupunktura grada - CA radionica Beograd

10/2012 Akupunktura grada - CA Visibility Event Zagreb

11/2012 Zamisli - realizacija interijera

11/2012 Bic sustav [radni naziv] - pokretanje projekta

Na poziv Sindikata biciklista pokrenuta je suradnja u vidu poboljšanja prometnog sustava centra grada s naglaskom na biciklizam. Na uvodnom sastanku razgovaralo se o potencijalnim temama i modelima suradnje. Dogovorena su dva paralelna nivoa djelovanja - lokalni u vidu rješavanja manjih tema i problema, te strateški kao izrada sveobuhvatne studije prometne infrastrukture grada Zagreba.

Sekcija za arhitektonsko naslijeđe

Voditeljima Sekcije za Arhitektonsko naslijeđe gđi Kseniji Petrić, gospodinu Mladenu Perišiću i Vladimiru Lončariću Društvo iskazuje veliku zahvalnost za promociju problemskih pitanja, zahvaćajući sve aspekte rada na arhitektonskom naslijeđu: istraživanje, prenamjenu, projektiranje, izvođenje građevinskih zahvata, valorizaciju.

U 2012. godini fokus Sekcije je bio usmjeren prema arhitektonskom naslijeđu u Gradu Zagrebu i komparativnim primjerima obnove povijesnih građevina, pristupu projektiranju te projektima pred realizacijom i izvedbom. Koordinator IV CIKLUS: OBNOVA PROČELJA I KROVOVA je bio Mladen Perušić. V. ciklus bavio se svjetskom baštinom u Hrvatskoj koja je pod zaštitom UNESCO-a kao produkt suradnje Sekcija i Hrvatskog odbora ICOMOS-a.

Teme u VI i VII. Ciklusu predavanja Arhitektura i naslijeđe će obuhvaćati arhitektonsko naslijeđe u Hrvatskoj i komparativne primjere obnove povijesnih cjelina, kompleksa i građevina, pristup projektiranju, projekte pred realizacijom i izvedbe u Europi, u VII. ciklusu, u suradnji s Nacionalnom udrugom za fortifikacije vijeća „International Fortress Council“ zaštitu i obnovu povijesnih gradova-tvrđava, a u VIII. ciklusu nastavak suradnje s Nacionalnim odborom ICOMOS-a o Svjetskoj baštini UNESCO- a u Hrvatskoj Koordinator VI. Ciklusa bio je Mladen Perušić a VII Stjepan Lončarić.

U sklopu VIII. Ciklusa biti će govora o Svjetskoj baštini UNESCA u Hrvatskoj, koordinatorica Ksenija Petrić uz Irmu Huić– tajnica ICOMOS-a Hrvatska

S obzirom da je ICOMOS međunarodna nevladina organizacija koja se bavi zaštitom kulturnih dobara, te okuplja preko 9200 raznih stručnjaka koji surađuju na području zaštite kulturne baštine, a jedan od najvažnijih poslova ICOMOS-ovih stručnjaka je procjenu vrijednosti nominiranih lokaliteta koji se upisuju na Svjetsku listu baštine, smatramo da je važno otvoriti raspravu o zaštiti, očuvanju i upravljanju zaštićenih povijesnih građevina, pristupu i metodama rada na povijesnim građevinama te kasnijem upravljanju i njihovom održavanju.

Ciklus predavanja obuhvaćat će izlaganja stručnjaka koji provode obnovu i održavanje na hrvatskim lokalitetima upisanim na Svjetsku listu baštine, njihova iskustva te pisanje i implementiranje planova upravljanja. Teme koje će se obraditi su sljedeće:

- **Trogir zaštićena jezgra**

Konzervatorska dokumentacija, projekti i realizacije

Dr.sc. Radoslav Bužančić d.i.a.

- **30. Šibenik, katedrala sv. Jakova obnova**

Sanacija kupole, istraživanja, analiza stanja, projekti i obnova

Miroslav Škugor d.i.a. KO Šibenik

- **31. Plitvička jezera, prirodna baština**

Kulturna baština NP Plitvička jezera

Ksenija Petrić dia

- **32. Partizanska bolnica Franja**

Realizacija obnove nakon prirodne havarije

Jovo Grbovšek dia – Konzervatorski odjel Novo mesto

Natječaji

U 2011. godini raspisan je 1 natječaj i to Natječaj za izradu idejnog urbanističko- arhitektonskog rješenja poslovne građevine Vrbani u Zagrebu. Natječaj je trajao od 16. rujna 2011., do roka za predaju natječajnih radova 16. studenog 2011., stiglo je 48 radova. Ocjenjivački sud djelovao je u sastavu Rajka Bunjevac, dipl.ing.arh. (predsjednica); Hrvoje Novosel, dipl.oec. (dopredsjednik); Vedran Pedišić, dipl.ing.arh.; Marko Stepić, dipl.ing.el.i Tonko Zaninović, dipl.ing.arh.,na V. plenarnoj sjednici, održanoj 25. studenog 2011., Ocjenjivački sud donio je jednoglasnu odluku o preraspodjeli nagradnog fonda na 4 nagrade i dva pismena priznanja prema sljedećem redoslijedu:

- **I NAGRADA u iznosu od 112.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom '2'**

Autor: Vedran Duplančić, dipl.ing.arh.

Suradnik: Daniel Josip Bavčević, dipl.ing.arh.

- **NAGRADA u iznosu od 84.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom '20'**

Autor: PROARH / DAVOR MATEKOVIĆ

Projektni tim:

Davor Mateković

Tomislav Stojan

Vedrana Jančić

Vedran Pavličević

Bojana Benić

Julijana Bočkaj

Dalia Colić

- **3. NAGRADA u iznosu od 56.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom '13'**

Autor: Igor Franić, d.i.a.

Autorski tim:

Tajana Derenčinović Jelčić, d.i.a.

Andreja Dodig, d.i.a.

Petar Reić, d.i.a.

Simona Sović Štos, d.i.a.

Zorana Zdjelar, d.i.a.

3D model: Freya d.o.o.

Hortikultura: Marko Petek, dr.sc.agr.

- **Jedna od dvije jednakovrijedne 4. NAGRADE u iznosu od 14.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom '27'**

Autor: NFO

Projektni tim:

Kata Marunica, d.i.a.

Nenad Ravnić, d.i.a.

Josip Zaninović, mag.arch. (VIZA – projekt d.o.o.), Split

- **Jedna od dvije jednakovrijedne 4. NAGRADE u iznosu od 14.000,00 kn dodjeljuje se radu pod šifrom '43'**

Autor: TOWER 151 ARCHITECTS – ZAGREB d.o.o.

Autorski tim:

Saša Glazer, d.i.a.

Diana Kačić Yeoman, d.i.a., ovlaštenu arhitekt

Andrew Yeoman R.I.B.A.

Suradnici:

Radovan Sević, student arh.

Hrvoje Višnjarić, student arh.

Natječaj Blok Badel, 2012.

10. siječnja 2012. DAZ je raspisao prvi hrvatski javni, međunarodni, jednostupanjski, anonimni, anketni, urbanističko-arhitektonski natječaj za idejno rješenje bloka Badel u Zagrebu koji je u potpunosti proveden putem interneta. Raspisivač je bio Grad Zagreb a do roka za predaju natječajnih radova 05. travnja 2012., stigla su 242 rada od kojih su pojedinačni autori predali 60 radova, a autorske grupe (sveukupno 735 sudionika) ukupno 182 rada. Najveći broj sudionika bio je iz Hrvatske (149), slijede Italija (103), Španjolska (64), Srbija (55), Sjedinjene Američke Države (39), Portugal (33), Rusija (24), Brazil (21).

Ocjenjivački sud koji je djelovao u sastavu: Zoran Boševski arhitekt, predsjednik OS-a, Jadranka Veselić Bruvo arhitekt, dopredsjednica OS-a, Tadej Glažar, arhitekt, Francine Houben, arhitekt, Irena Matković, arhitekt, Silvije Novak, prof., Toma Plejić, arhitekt, Robert Jonathan Loher, arhitekt, (zamjenik člana) – na plenarnoj sjednici održanoj 27. svibnja 2012. donio je jednoglasno slijedeće odluke:

•I NAGRADA, u iznosu od 226.800,00 kn (cca 30.240,00 €)

Dodjeljuje se radu pod šifrom “0007803553”

Pablo Pita Architects “- Pablo Rebelo.Pedro Pita

AUTORI:

Luís Pedro das Neves Pereira, arhitekt, Portugal

Pablo Rebelo, arhitekt, Portugal

•II NAGRADA, u iznosu od 170.100,00 kn (cca 22.680,00 €)

Dodjeljuje se radu pod šifrom “0007802929”

FILTER z.o.d.

AUTORI:

Nedim Mutevelic, arhitekt, Bosna i Hercegovina

Kenan Vatreanjak , arhitekt, Bosna i Hercegovina

Vedad Islambegovic, arhitekt, Bosna i Hercegovina

Ibrica Jasarevic, arhitekt, Bosna i Hercegovina

Asmir Mutevelic, arhitekt, Bosna i Hercegovina

Vernes Causevic, arhitekt, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske

•III NAGRADA, u iznosu od 113.400,00 kn (cca 15.120,00 €)

Dodjeljuje se radu pod šifrom “0007804520”

PlaC

AUTORI:

Alessandro Bua, arhitekt, Italija

Ilaria Ariolfo, arhitekt, Italija

Andrea Alessio, arhitekt, Italija

• **Jedan od dva jednakovrijedna OTKUPA , u iznosu od 28.350,00 kn (cca 3.780,00 €)**

Dodjeljuje se radu pod šifrom "0007803562"

AUTORI:

Gonzalodel Val, arhitekt, Španjolska

Valentín Sanz, arhitekt, Španjolska

Toni Gelabert, arhitekt, Španjolska

Sergio del Castillo, arhitekt, Španjolska

Íñigo Iñi Machimbarrena, arhitekt, Španjolska

Alejandro Londoño, arhitekt, Španjolska

Gonzalo Gutierrez, arhitekt, Španjolska

• **Jedan od dva jednakovrijedna OTKUPA , u iznosu od 28.350,00 kn (cca 3.780,00 €)**

Dodjeljuje se radu pod šifrom "0007803112"

AUTORI:

Iñigo Cornago, arhitekt Španjolska

Miguel Beloqui, arhitekt Španjolska

Sergio Ramos, arhitekt, Španjolska

Izložba nagrađenih radova otvorena je **3.7.2012. u ZgForumu, Gajeva 27, u Zagrebu** i ostala je otvorena do 1.9.2012.

Natječaj -SEECEL na Kajzerici u Zagrebu

DAZ je 5.4.2013 raspisao natječaj za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe. Rok za predaju radova je 05.06.2013 a investitor i raspisivač je **Ministarstvo poduzetništva i obrta. Nagradni fond ovog natječaja je kako slijedi:**

- I. nagrada 120.000,00 kn
- II. nagrada 95.000,00 kn
- III. nagrada 75.000,00 kn
- IV. nagrada 58.000,00 kn
- V. nagrada 42.000,00 kn

Članstvo

U 2012 Društvo arhitekata je brojalo 478 članova. Zahvaljujemo se svim članovima koji su plaćanjem članarine potpomogli djelovanje DAZ-a.

Članovima je omogućeno da **iskoriste pogodnost korištenja prostorija Društva za vlastite aktivnosti i sastanke s partnerima i potencijalnim klijentima** uz prethodnu najavu na mail ana.marendic@d-a-z.hr. Korištenje prostora je besplatno, ali se dodatne usluge naplaćuju po principu stvarnog troška. Do sada je tu pogodnost iskoristilo svega nekoliko članova.

Do datuma održavanja 28. redovite Skupštine DAZ-a ukupan broj članova je 293.

Skupština

Nakon neuspješnog pokušaja (zbog nedostatka kvoruma) da se u lipnju 2010. godine okupi članstvo i donese potrebne odluke vezane uz izmjene Statuta Društva 9.5.2013. pokušati će se ponovno okupiti članstvo s istim ciljem izmjenom Statuta i drugih općih akata. Statut je najvažniji dokument Društva, njime se osim ciljeva i djelatnosti udruge, određuju temeljne vrijednosti, njen ustroj, način donošenja odluka i poslovanja. Svi ostali dokumenti proizlaze iz Statuta, kao i sve odluke i djelovanja udruge.

Postojeći Statut DAZ-a nastao je 1998 godine. U njega su ugrađene izmjene i dopune 2000., 2001. i 2003. godine. Odbor kontrole je na 26. sjednici Skupštine Društva u travnju 2009. godine izašao s prijedlogom izmjene Statuta Društva, jer postojeći Statut više ne odgovara potrebama Društva, te ga treba temeljito mijenjati.

Tijek izrade prijedloga izmjena i dopuna Statuta

Temeljem zaključaka s 26. sjednice Skupština, osnovana je radna skupina koja je u međuvremenu radila na prijedlogu izmjena. Radno tijelo u sastavu Damir Ljutić, Silvije Bašić, Sanja Filep, Hrvoje Hrabak i Marko Milas pripremio je prijedlog novog Statuta još u svibnju 2010. godine.

Javna rasprava o novom prijedlogu Statuta organizirana je u prostorijama Društva 08. lipnja 2010, te su članovi pozvani da i putem interneta i poštom dostave svoje komentare, dopune i izmjene Statuta. Sve su pristigle dopune unesene u novi prijedlog Statuta koji je bio na glasovanju na sjednici Skupštine 29. lipnja 2010. Zbog nedostatka na sjednici kvoruma prijedlog novog Statuta nije usvojen.

Nadalje je u novom nastojanju da se adresira pitanje Statuta organizirana nova interaktivna radionica u prostorijama Društva 2. listopada 2012. godine na kojoj se okupilo više od dvadesetak kolegica i kolega koji su kroz diskusiju istaknuli nužne smjerove djelovanja Društva, te su zaključci te radionice ugrađeni u aktualni prijedlog. U završnoj fazi priprema prijedloga, aktualni je Izvršni odbor Društva na svojoj sjednici 24. travnja 2013. kroz još jednu raspravu pripremio prijedlog Prijedlog novog Statuta Društva arhitekata Zagreba.

S obzirom da se radi o značajnijim izmjenama, pripremljeni dokument nije prijedlog Izmjena i dopuna postojećeg Statuta, već ima karakter novog Statuta. Glavna promjena koju definira novi Statut jest profesionalizacija rada Društva odnosno Tajništva Društva. Ona je vidljiva kroz slijedeće izmjene:

- Izmjena uloge Izvršnog odbora u Upravni odbor (Članci 24-27);
- Promijenjene uloge Tajnika Društva (Članci 42-45.), te
- Izmjena uloge Tajništva u Ured Društva s pripadajućim stručnim službama (Članci 51-53.)

Daljnje promjene vidljive su u smanjenju kategorija članstva (Članak 8-10.), jer se u pokazalo da neke kategorije u praksi nisu korištene, tako se kategorije počasni i zaslužni član ujedinijuju u jednu –

počasni član. Isto tako se ukida kategorija redoviti inozemni član, te ostaju samo redoviti članovi.

Uvedena je nova mogućnost da pravne osobe postanu članovi Društva u kategoriji potpornih članova bez prava glasa (Članak 9.). Na taj način ostavlja se mogućnost povećanja broja članova i proširenja djelovanja i utjecaja Društva.

Nadalje predlaže se dopuna i izmjena izborne procedure kao i način biranja delegata u UHA-i (Članci 31. i 33.), te je promijenjen minimalni broj članova koji je potreban za kvorum na redovnim sjednicama Skupštine (Članak 18.). Predlažu se i promjene u načinu donošenja odluka Odbora kontrole (Članci 36-37.).

Predviđa se i mogućnost da Društvo pored fondova može osnovati i trgovačka društva ukoliko je to u interesu stjecanja dobiti radi financiranja projekata, programa, drugih djelovanja i razvoja udruge. (Članci 57. i 58.)

Osim ovih promjena predložene su i izmjene u samoj strukturi dokumenta

Izvršni odbor

Izvršni odbor sastajao se redovito tijekom 2011., 2012, te 2013 godine te je **održano 26 sjednica**. Izvršni je odbor također više puta istupao u javnosti otvorenim pismima i reakcijama na odluke Grada samostalno ili u suradnji s Udruženjem hrvatskih arhitekata i/ili Hrvatskom komorom arhitekata.

Djelatnici i suradnici DAZ-a

S obzirom na promjenu u poslovanju i novu programsku i projektnu orijentaciju, u Društvu nije bilo dovoljno kompetencija za realizaciju istih. Zbog toga je napravljena nova Sistematizacija radnih mjesta koja je usvojena na sjednici Izvršnog odbora 28. veljače 2012. godine. Tajnica Društva ujedno je i predložila i zapošljavanje troje novih ljudi na pola radnog vremena kako bi se osigurala provedba već započetih projekata (Think Space ciklus 2012 Past Forward, EU projekt Akupunktura grada, te Badel Blok koji je bio u tijeku). Novi djelatnici predloženi su iz grupe volontera koji su tijekom 2010. i tijekom cijele 2011. godine radili na postojećim projektima. Tako je IO na prijedlog tajnice donio odluku o zapošljavanju Fani Frković, Ane Dane Beroš i Kate Gašpar od 1. ožujka 2012. godine. Pojačanje u broju ljudi bilo je potrebno i zato jer je dosadašnja tajnica Vesna Vrga Perović odlazila na porodiljni dopust, pa je bilo nužno osigurati zamjenu i nove ljudske resurse. Ana Marendić, koja je do sada vodila Službu za članstvo imenovana je za vršitelja dužnosti tajnika od 1.2. 2012 . godine. Kata Gašpar preuzela je Službu za članstvo, Ana Dana Beroš vođenje projekta Think Space, a Fani Frković web i online provedbu natječaja Badel Blok. Izvršni odbor također je usvojio na sjednici održanoj 27. ožujka 2012. i novi Pravilnik o radu koji je usklađen s novim zakonom o radu i novom sistematizacijom. Ana Marendić obnašala je dužnost tajnika do 1.7. 2012. kada je kao nova vršiteljica dužnosti imenovana Jasenka Gojšić do 1.10.2012. Do povratka bivše tajnice Vesne Vrga Perović s porodiljnog dopusta s 3. 12.2012, Ana Marendić je ponovo vodila ured. Ulogu web urednika nakon Fani Frković obnašao je Stjepan Balent od srpnja do prosinca 2012., U ožujku 2013. kao web urenik nam se pridružio kolega Damir Sekulić.

Sponzorstva

Kroz programe Društva arhitekata Zagreba kroz zadnje dvije godine isprofilirali su se partneri i sponzori koji kontinuirano prate rad Društva kroz finacijsku podršku.

Kroz formiranih baza partnera i sponzora se nastojalo doći do finacija ali su se iskristalizirali i se nekih novi partneri kroz ciljanje ponude sponzorima po programima.

Sponzori koji zaslužuju da ih se istakne i navede u ovom izvještaju su tvrtka Aco i gospodin Siniša Staničić koji Društvo prati kroz program Think Space, Zagrebgradnja, Nivogradnja kao vjerni sponzor programa Dani zagrebačke arhitekture, Zagrebačka banka, Mapei, Stipić grupa, Ytong.

Zatim tu su i naši partneri koji se pojavljuju na programima a to su Avc, Atlas d.d., Ars kopija, Novena....

Osim kroz sponzorstva programi i djelovanje Društva se financira i kroz sufinanciranje programa u kulturi Grada Zagreba i Ministarstva kulture RH-a. S posebnim zadovoljstvom možemo istaknuti da su programi koji su prijavljeni na Grad Zagreb u 2012. godini za realizaciju u 2013. ostvarili povećanje od 30% u odnosu na 2012.

Prostor DAZ-a

U rujnu 2012. plan renoviranja i adaptacije sanitarnog čvora kao i stolarije u cijelom Društvu prijavljen je za sufinanciranje na Ministarstvo kulture, međutim od Ministarstva nam je stigla odbijena, stogaće Društvo s adaptacijom i renoviranjem pričekati bolja vremena.

Opći poslovi

Tijekom 2011., 2012. te 2013. godine Društvo arhitekata Zagreba je pratilo sve zakonske promjene vezane za poslovanje Društva. Tako je početkom godine stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, te je od 01. siječnja propisana obveza podnošenja poreznih prijava i drugih podataka bitnih za oporezivanje uporabom elektroničkog servisa Porezne uprave za sve poduzetnike čija je godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga veća od 800.000,00 kuna.

Početkom godine uz reviziju Pravilnika o radu donesena je nova Sistematizacija radnih mjesta i način utvrđivanja plaća radnika. Društvo arhitekata Zagreba je 2012. godinu ušao sa 4 zaposlenice, no u mjesecu ožujku zaposlene su nove 3 osobe kako bi se osiguralo kontinuirano provođenje planiranih programa. Osim stalno zaposlenih DAZ je povremeno surađivao sa nizom vanjskih suradnika na različitim projektima.

Fiskalna godina traje od 01.01.- 31.12.2012, a finacijska izvješća obuhvaćaju bilancu, račun prihoda i rashoda i pregled prihoda i rashoda po mjestu troška. Knjigovodstveno praćenje poslovanja Društva povjereno je knjigovodstvenom servisu Grif d.o.o.